

DOPRAVNÝ ÚRAD

TRANSPORT AUTHORITY

POSTUP DOPRAVNÉHO ÚRADU NA VÝROBU BEZ SCHVÁLENIA VÝROBNEJ ORGANIZÁCIE PODĽA NARIADENIA (EÚ) č. 748/2012

ČÍSLO:	4/2023		
ČÍSLO ZÁZNAMU:		PLATNÉ OD:	7. marca 2023
ZNAK HODNOTY A LEHOTA ULOŽENIA:	A2	ČÍSLO VÝTLAČKU:	1
SPRACOVAL/A: FUNKCIA:	Ing. Igor Jančovič	DÁTUM:	
	štátny radca	PODPIS:	
SCHVÁLIL/A: FUNKCIA:	Pavol Hudák, MSc.	DÁTUM:	
	predseda Dopravného úradu	PODPIS:	

OBSAH

Názov		Číslo str.
Titulná strana		1
Obsah		2
1 Skratky a definície		3
1.1	Skratky	3
1.2	Definície	3
2 Úvodné ustanovenia		3
2.1	Účel	3
2.2	Súvisiaca legislatíva	4
2.3	Súvisiace formuláre	5
3 Postup na získanie písomného súhlasu		5
3.1	Žiadosť	5
3.2	Vydanie schválenia výrobnjej organizácie	5
3.3	Obdobie platnosti a zachovanie platnosti	6
4 Systém kontroly výroby		6
5 Vyhlásenie zhody		7
6 Zistenia a pripomienky		8
7 Zmena a doplnenie písomného súhlasu		8
8 Vedenie záznamov		8
9 Záverečné ustanovenia		8
9.1	Zrušovacie ustanovenie	8
9.2	Nadobudnutie platnosti	8

1 SKRATKY A DEFINÍCIE

1.1 Skratky

Skratka	Anglický ekvivalent	Význam v slovenskom jazyku
AMC	Acceptable Means of Compliance	Prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu
DO	Design Organisation	Vývojová organizácia
DÚ	Transport Authority	Dopravný úrad
EASA	European Union Aviation Safety Agency	Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva
ED	Executive Director	Výkonný riaditeľ
GM	Guidance Material	Poradenský materiál
SARPs	Standards and Recommended Practices	Štandardy a odporúčania medzinárodných organizácií v oblasti civilného letectva, ktoré Slovenská republika prijala

1.2 Definície

Na účely tohto postupu sa rozumie:

- 1.2.1 **Časť 21** – požiadavky na osvedčovanie a postupy osvedčovania lietadla a prislúchajúcich výrobkov, súčastí a zariadení a projekčných a výrobných organizácií, ktoré sú stanovené v prílohe I k nariadeniu Komisie (EÚ) č. 748/2012.
- 1.2.2 **Súčasť** – prvok výrobku, ako ho vymedzuje typový návrh.
- 1.2.3 **Výrobok** – lietadlo, motor alebo vrtuľa.
- 1.2.4 Za účelom dodržiavania **rodovej rovnosti** a za účelom používania rodovo citlivého jazyka, DÚ pod pomenovaním pracovnej funkcie v mužskom rode rozumie aj pomenovanie pracovnej funkcie v ženskom rode, tým však nie sú dotknuté osoby ženského pohlavia.

2 ÚVODNÉ USTANOVENIA

21.A.1, 21.A.121

2.1 Účel

- 2.1.1 DÚ vydáva tento Postup pre žiadateľov o vydanie písomného súhlasu na preukázanie zhody s príslušnými konštrukčnými údajmi jednotlivých výrobkov a súčastí podľa časti 21 podčasť F (ďalej len „žiadateľ“) a držiteľov tohto súhlasu (ďalej len „držiteľ“) za účelom spresnenia a zjednotenia postupov týkajúcich sa vydania, zachovania platnosti a zrušenia písomného súhlasu.
- 2.1.2 Časť 21 podčasť F definuje postup preukázania zhody s príslušnými konštrukčnými údajmi výrobku a súčasti, ktoré sa majú vyrábať bez povolenia organizácie na výrobu podľa podčasti G.
- 2.1.3 DÚ pri spracovaní Postupu zohľadnil:
- spoločné technické požiadavky a administratívne postupy z nariadenia Komisie (EÚ) č. 748/2012,
 - SARPs.

2.2 Súvisiaca legislatíva

- 2.2.1 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1139 zo 4. júla 2018 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva, ktorým sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva a ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005, (ES) č. 1008/2008, (EÚ) č. 996/2010, (EÚ) č. 376/2014 a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/30/EÚ a zrušujú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 a (ES) č. 216/2008 a nariadenie Rady (EHS) č. 3922/91 v platnom znení.
- 2.2.2 Nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012 z 3. augusta 2012 stanovujúce vykonávacie pravidlá osvedčovania letovej spôsobilosti a environmentálneho osvedčovania lietadiel a prislúchajúcich výrobkov, častí a zariadení, ako aj osvedčovania projekčných a výrobných organizácií v platnom znení (ďalej len „nariadenie Komisie (EÚ) č. 748/2012“).
- 2.2.3 Rozhodnutia ED EASA o prijateľných spôsoboch dosiahnutia súladu a poradenskom materiáli na osvedčovanie letovej spôsobilosti lietadiel a súvisiacich výrobkov, častí lietadiel a zariadení a na osvedčovanie ochrany životného prostredia, ako aj na osvedčovanie projekčných a výrobných organizácií „AMC a GM k časti 21“ v platnom znení.
- 2.2.4 Rozhodnutie ED EASA o všeobecne prijateľných prostriedkoch zachovania letovej spôsobilosti výrobkov, častí a zariadení „AMC-20“ v platnom znení.
- 2.2.5 Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov.
- 2.2.6 Zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2.2.7 Zákon č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov.
- 2.2.8 Zákon č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov.
- 2.2.9 Zákon č. 402/2013 Z. z. o Úrade pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb a Dopravnom úrade a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2.2.10 Zákon č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2.2.11 Zákon č. 56/2018 Z. z. o posudzovaní zhody výrobku, sprístupňovaní určeného výrobku na trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2.2.12 Zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení neskorších predpisov.

2.3 Súvisiace formuláre

2.3.1 Interné formuláre

- a) DÚ/F082-B Záznam z kontroly
- b) DÚ/F380-B Zápisnica z rokovania

2.3.2 Externé formuláre

- a) Formulár 1 EASA Úradné osvedčenie o uvoľnení
- b) Formulár 52 EASA Vyhlásenie zhody lietadla
- c) Formulár 60 EASA Žiadosť o súhlas s výrobou podľa časti 21, podčasti F
- d) Formulár 65 EASA Písomný súhlas na výrobu bez povolenia výrobnej organizácie

3 POSTUP NA ZÍSKANIE PÍSOMNÉHO SÚHLASU

21.A.122, 21.A.124, 21.A.124A, 21.A.125A, 21.A.125B, 21.A.125C

3.1 Žiadosť

3.1.1 Žiadateľ musí spĺňať požiadavky na oprávnenosť podľa ustanovenia 21.A.122.

Poznámka: Na preukázanie uspokojivej koordinácie s DO môže žiadateľ použiť AMC k uvedenému ustanoveniu.

3.1.2 Žiadosť o písomný súhlas s preukázaním zhody jednotlivého výrobku alebo súčasti má obsahovať:

- a) formulár 60 EASA vyplnený v súlade s pokynmi v AMC1 21.A.124,
- b) dôkaz, ktorým preukáže, že vydanie povolenia organizácie na výrobu podľa podčasti G by bolo nevhodné (tzn. ide o obmedzený počet výrobkov alebo obmedzenú dobu výroby na jeden rok) alebo osvedčenie/schválenie výroby výrobku alebo súčasti podľa podčasti F je podmienené vydaním povolenia organizácii na výrobu podľa podčasti G (tzn. organizácia ešte nespĺňa všetky požiadavky podčasti G),
- c) prehľad informácií vyžadovaných v ustanovení 21.A.125A(b).

Poznámka 1: Minimálne požiadavky na obsah žiadosti sú uvedené v GM 21.A.124(b)(2).

Poznámka 2: Obsah príručky je uvedený v GM No1 21.A.125A(b).

3.1.3 Podľa ustanovenia 21.A.124A môže žiadateľ na preukázanie súladu s príslušnými požiadavkami časti 21 použiť náhradný spôsob.

Poznámka: Použitie náhradného spôsobu dosiahnutia súladu je podmienené získaním predchádzajúceho súhlasu DÚ.

3.2 Vydanie schválenia výrobnej organizácie

3.2.1 DÚ pri úvodnom osvedčovaní postupuje v súlade s ustanovením 21.B.120.

3.2.2 Žiadateľ musí DÚ umožniť prístup a vyšetrowanie v súlade s ustanovením 21.A.9.

3.2.3 DÚ počas vyšetrowania zaznamená všetky zistenia, opatrenia na odstránenie nedostatkov, ako aj odporúčania na vydanie písomného súhlasu a oznámi ich písomne žiadateľovi.

3.2.4 Počas úvodného osvedčovania musí žiadateľ všetky zistené prípady nesúlady napraviť pred vydaním písomného súhlasu.

Poznámka: Žiadateľovi sa pri náprave zistených prípadov nesúlady odporúča dodržiavať postupy podľa ustanovenia 21.A.125B vrátane príslušných AMC a GM.

3.2.5 Žiadateľ má nárok na vydanie písomného súhlasu na preukázanie zhody s príslušnými konštrukčnými údajmi jednotlivých výrobkov a súčastí podľa podčasti F po:

- a) zriadení systému kontroly výroby, ktorým zaručí, že každý výrobok alebo súčasť sa budú zhodovať s príslušnými konštrukčnými údajmi a je zaručená ich bezpečná prevádzka,
- b) predložení príručky, ktorá spĺňa požiadavky ustanovenia 21.A.125A(b),
- c) predložení dôkazu o tom, že je schopný poskytnúť pomoc v súlade s ustanoveniami 21.A.3 a 21.A.129(d).

Poznámka: Žiadateľ má k zriadenému systému kontroly výroby preukázať splnenie požiadaviek v GM No 2 21.A.125A(b).

3.2.6 Ak žiadosť nespĺňa požiadavky uvedené v bode 3.2.5 tohto postupu, DÚ túto skutočnosť písomne oznámi žiadateľovi s výzvou na doplnenie.

3.2.7 Písomný súhlas vydaný DÚ má obsahovať rozsah súhlasu, dátum skončenia platnosti a prípadné príslušné obmedzenia.

3.3 Obdobie platnosti a zachovanie platnosti

3.3.1 DÚ vydá písomný súhlas (formulár 65 EASA), ak výrobná organizácia preukáže splnenie uplatniteľných požiadaviek časti 21 a to na obmedzené obdobie, ktoré podľa ustanovenia 21.A.125C v žiadnom prípade nesmie presiahnuť 1 rok.

3.3.2 Písomný súhlas zostáva v platnosti, pokiaľ výrobná organizácia spĺňa podmienky uvedené v ustanovení 21.A.125C(a).

3.3.3 Povinnosti výrobnej organizácie sú uvedené v ustanovení 21.A.129.

3.3.4 Pri pozastavení, obmedzení alebo zrušení písomného súhlasu postupuje DÚ podľa ustanovenia 21.B.65.

3.3.5 Po zrušení alebo skončení platnosti písomného súhlasu ho má držiteľ vrátiť DÚ.

3.3.6 DÚ uchováva vydané písomné súhlasy v súlade s ustanovením 21.B.135.

4 SYSTÉM KONTROLY VÝROBY

21.A.126, 21.A.127, 21.A.128

4.1 Žiadateľ musí podľa ustanovenia 21.A.125A(a) zriadiť systém kontroly výroby, ktorý musí obsahovať prostriedky, ktorými zabezpečí splnenie požiadaviek uvedených v ustanovení 21.A.126(a).

- 4.2 Systém kontroly výroby vyžadovaný podľa bodu 4.1 tohto postupu musí byť tiež taký, aby zabezpečil splnenie požiadaviek uvedených v ustanovení 21.A.126(b).

Poznámka: Pri zistení odchýlok má výrobná organizácia postupovať podľa GMI 21.A.126(b)(5).

- 4.3 Výrobca lietadla vyrobeného podľa podčasti F musí zaviesť schválený výrobný postup s pozemnými a letovými skúškami. Každé vyrobené lietadlo sa musí kontrolovať na základe príslušných formulárov tak, aby mohla byť v príslušnom rozsahu stanovená zhoda s ustanovením 21.A.125A(a).

Poznámka 1: Minimálne požiadavky na program letových skúšok sú uvedené v ustanovení 21.A.127(b).

Poznámka 2: Podľa GM 21.A.127 má rozsah pozemných a letových skúšok pre nové lietadlo stanoviť DO.

- 4.4 Výrobca motorov alebo vrtúľ vyrobených podľa podčasti F musí podľa ustanovenia 21.A.128 podrobiť každý motor alebo vrtuľu nastaviteľnú počas letu dostatočnému funkčnému testu podľa dokumentácie držiteľa typového osvedčenia, aby zistil či správne pracujú, aby mohla byť v príslušnom rozsahu stanovená zhoda s ustanovením 21.A.125A(a).

5 VYHLÁSENIE ZHODY

21.A.130

- 5.1 Výrobca výrobku alebo súčasti vyrobených podľa podčasti F vyhotoví vyhlásenie zhody podpísané oprávnenou osobou:

- formulár 52 EASA za úplné lietadlo (pozri dodatok VIII časti 21), a/alebo
- formulár 1 EASA za ostatné výrobky alebo súčasti (pozri dodatok I časti 21).

- 5.2 Vyhlásenie zhody musí obsahovať príslušné položky podľa požiadaviek v ustanovení 21.A.130(b).

Poznámka 1: Držiteľ má pri vyhotovení formulára 52 EASA postupovať podľa AMC No 1 21.A.130(b).

Poznámka 2: Držiteľ má pri vyhotovení formulára 1 EASA postupovať podľa AMC No 2 21.A.130(b).

- 5.3 Výrobca podľa bodu 5.1 má v súlade s ustanovením 21.A.130(c) predložiť DÚ aktuálne vyhlásenie zhody.

Poznámka: Ak vznikne významné oneskorenie medzi ukončením výroby a zasláním vyhlásenia zhody, musia byť podľa AMC 21.A.130(c)(1) poskytnuté dôkazy o vykonanom skladovaní, konzervácii a údržbe.

- 5.4 DÚ má podľa ustanovenia 21.A.130(d) overiť platnosť vyhlásenia zhody spolupodpisom ak po inšpekcii zistí, že výrobok alebo súčasť zodpovedajú príslušným konštrukčným údajom a nachádzajú sa v stave zaručujúcom bezpečnú prevádzku.

Poznámka: Výrobca výrobku alebo súčasti, ktoré sa vyrábajú podľa podčasti F, je podľa ustanovenia 21.A.129(a) povinný DÚ poskytnúť každý výrobok a súčasť k dispozícii na inšpekciu.

6 ZISTENIA A PRIPOMIENKY

21.A.125B

6.1 Po prijatí oznámenia o zisteniach v súlade s ustanovením 21.B.125 musí držiteľ:

- a) určiť hlavnú príčinu(-y) nesúladu a faktor(-y) prispievajúci(-e) k nesúladu,
- b) stanoviť plán nápravných opatrení,
- c) preukázať DÚ zavedenie nápravných opatrení.

Poznámka: Držiteľ má pri realizácii vyššie uvedených požiadaviek zohľadniť príslušné AMC a GM.

6.2 Opatrenia uvedené v bode 6.1 tohto postupu sa musia vykonať v lehote stanovenej DÚ.

6.3 Na pripomienky prijaté v súlade s ustanovením 21.B.125(e) má držiteľ náležite prihliadať a zabezpečiť zaznamenanie rozhodnutia prijatého v ich súvislosti.

7 ZMENA A DOPLNENIE PÍSOMNÉHO SÚHLASU

21.B.140

7.1 DÚ v prípade potreby preskúma každú žiadosť o zmenu a doplnenie písomného súhlasu v súlade s ustanovením 21.B.120.

7.2 Ak sa DÚ presvedčí, že držiteľ/žiadateľ naďalej plní požiadavky oddielu A podčasti F, písomný súhlas príslušne zmení alebo doplní.

8 VEDENIE ZÁZNAMOV

21.A.5, 21.B.55

8.1 Výrobná organizácia má podľa ustanovenia 21.A.5(b) pri výrobe výrobku a súčasti zaznamenávať podrobnosti o výrobnom procese relevantné pre ich zhodu s príslušnými konštrukčnými údajmi vrátane požiadaviek na partnerov a dodávateľov.

8.2 Záznamy podľa bodu 8.1 tohto postupu má žiadateľ/držiteľ sprístupniť DÚ na vyžiadanie.

8.3 Žiadateľ/držiteľ má zasielať DÚ formálnu korešpondenciu vyhotovenú v:

- a) elektronickej forme prostredníctvom ústredného portálu verejnej správy,
- b) papierovej forme prostredníctvom poštového podniku, kuriéra alebo priniesť na podateľňu DÚ.

Poznámka: Komunikácia prostredníctvom e-mailu je určená výhradne na neformálne účely.

9 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

9.1 Zrušovacie ustanovenie

9.1.1 Týmto sa ruší Postup DÚ č. 4/2014 na získanie písomného súhlasu na výrobu podľa nariadenia Komisie (EÚ) č. 748/2012 časť 21, podčasť F.

9.2 Nadobudnutie platnosti

9.2.1 Tento postup nadobúda platnosť dňom uvedeným na titulnej strane.